

данный момент является направление работы с тезаурусом. Это обусловлено тем, что крайне мало количество читателей пользуются классификационными системами для поиска. Чаще всего при построении запросов ими используются сугубо ключевые слова, причем не в нормированной форме, а в той, в которой это слово встречается в рассматриваемой ими теме. Часто это приводит к тому, что в результате поиска не возвращается вообще результаты, или они оказываются не полными. Ране в библиотеке было принято указывать на каждый отдельный документ как можно больше ключевых слов, описывающих его с разных сторон. В некоторой степени это компенсировало проблему неправильных или неполных запросов, но приводило к избыточному наполнению записей и лишней работе каталогизаторов. Теперь же при наличии механизма поиска по АФ, можно отказаться от избыточности. Результативность может быть достигнута за счет создания качественного тезауруса с раскрытым поисковым образом имеющихся в нем терминов. Это даст возможность правильно и полно подбирать документы по усеченному или ошибочному запросу.

В завершении хотелось бы сказать, что век информатизации, компьютеризации и использования мировых поисковых сервисов диктует свои условия и правила. Давно обленившийся читатель не хочет утруждать себя тщательным анализом искомой информации и изучением правил построения запросов. Он хочет быстро, многогранно и актуально получить всю информацию по своим весьма примитивным запросам. И если поисковые системы в Интернет давно решили эту проблему в свою пользу, то в АБИС это еще не пройденный этап, на пороге которого мы сейчас стоим.

УДК 316.77:027.7

Пасмор Н.П., директор наукової бібліотеки

Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»,
e-mail: jur_libr@mail.ru , т. 704-92-13

адреса: 61024 вул. Пушкінська, 77, м. Харків

Пасмор Ю. В., науковий співробітник

НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України

e-mail: pasmor33@ukr.net, т. 338-48-85

адреса: 61002 вул. Чернишевського, 80, м. Харків

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ МОДЕРНИ В ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕК ВНЗ

Місце бібліотеки у загальній соціально-комунікаційній системі визначається національними, світовими тенденціями інтелектуалізації суспільства, заснованого на знаннях, а діяльність виходить далеко за межі класичних завдань і функцій. Проявляється це, передусім, у бібліотечному

модерні елементів сучасного менеджменту, маркетингових операціях, трансформації структурно-функціональної архітектури інформаційно-комунікаційного освітнього середовища.

З розвитком комп'ютерних технологій і запровадженням їх в інформаційну практику вузівська бібліотека знаходиться в епіцентрі створення нових інформаційно-аналітичних лабораторій, техніко-технологічних служб страхового копіювання та виготовлення електронних продуктів. Ці інновації покликані забезпечити розробку, зберігання та використання найсучасніших електронних ресурсів, управління віртуальною бібліотекою, інформаційно-бібліотечним веб-порталом, що адаптуються до цілей навчального процесу, евристичних програм модернізації освіти і корпоративних інформаційно-комунікаційних проектів.

У зв'язку з цим бібліотеки ВНЗ перетворюються на сучасні ресурс-центри з системою високого рівня інформаційного забезпечення освітнього процесу. Вони вибудовують інформаційно-комунікаційні модерни інноваційного розвитку за принципом “минуле – сьогодення – майбутнє”. А саме, зберігаючи класичні бібліотечні форми діяльності як меморіальні, бібліотечні установи активно впроваджують кращі технологічні розробки і системи, планують віртуалізацію засобів інформаційно-бібліотечної практики, створення нонелектронних документів, семантичних веб-сервісів, орієнтованих на централізацію доступу до дистанційної освіти. Так, вивчення інноватики у діяльності бібліотеки Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого» підтверджує якісні результати цілеспрямованої, змістової, середовищно-організаційної, педагогічно-професійної, функціонально-процесуальної, результативно-аналітичної діяльності. Це відбувається завдяки взаємодії суб'єктів і об'єктів інформаційно-комунікаційного освітнього простору: ректорату – бібліотеки – кафедр – деканатів – навчальної частини – наукового сектора – техніко-технологічних структур – інститутів – користувачів.

Бажана ефективність бібліотечно-інформаційного забезпечення навчальних потреб студентів досягається у результаті консолідованих дій бібліографів-аналітиків, менеджерів програмних засобів, методистів навчальних частин вузів, консультантів-комплектаторів, інформаторів кафедр, спеціалістів інформаційно-кодифікаційних відділів тощо. Через те, що інтерактивні елементи інформаційно-комунікаційного простору мають великий попит серед читачів вузу, ними активно використовуються автоматизований бібліотечний комплекс; електронні наукові та навчальні видання; бази повнотекстових нормативно-правових документів; предметні банки знань; віртуальні довідки і консультації; електронні навчальні комплекси; галузеві профільні Інтернет-ресурси та корпоративні продукти тощо.

Оскільки у процесі навчання та виконання наукових завдань освітня комунікація виступає невід'ємним засобом діяльності користувача, певного значення набуває соціально-комунікаційний аспект моніторингу бібліотечними фахівцями інформаційних потреб (ІП) читачів. Він безпосередньо пов'язаний з їх обов'язковою соціальною регламентацією : статусною й соціальною роллю,

зокрема, студентів – стилем комунікаційного акту, характером змісту інформації.

Наприклад, комплексний аналіз ІІ 500 студентів «Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого» засобами анкетування, інтерв'ю та методом фокус-групи показав, що для більшості респондентів (85,5 %) характер запитів в освітній інформації є постійним та більш-менш конкретизованим. Серед актуальніших тем, передусім, ті, що потребують поглибленого вивчення навчальних дисциплін, зокрема, кримінальне право, трудове, інформаційне право, цивільне, міжнародне право, екологічне, конституційне право, кодифікація права, законодавство зарубіжних країн, право Європейського Союзу, суспільство і право, юридична конфліктологія та ін. Отримані результати дослідження ІІ студентів дозволили виявити пріоритетні комунікаційні канали (інформаційні установи, архіви, Інтернет, конференції тощо) отримання галузевої інформації. Серед них користувачі перевагу надають бібліотеці. У той же час 27,5 % опитуваних зазначили, що необхідні інноваційні впровадження у діяльності інформаційно-консультативних служб бібліотек на основі: багатоваріантності шляхів вибору і одержання інформації; урізноманітнення видів комунікаційних дій, процесів, засобів для забезпечення якісного бібліотечного сервісу і послуг у навчальному процесі.

Як наслідок, інноваційним інструментом стратегічного управління, наочним засобом інтерпретації варіантів розвитку освітньо-комунікаційного середовища НУ «ЮАУ ім. Я. Мудрого» стало проектування суперсучасного архітектурно-будівельного комплексу з бібліотечним ресурс-центром. Він базується на прогресивних технологічних та системно-програмних модернах бібліотечно-інформаційної діяльності, розрахований на 4 млн. одиниць зберігання видань і не має аналогів у східній Європі.

УДК 316.776:004.5

А.А. Семененко,

магістрант кафедри педагогіки и

психологии управления социальными системами НТУ «ХПИ»

Л.П. Семененко,

директор научно-технической библиотеки НТУ «ХПИ»

тел.: 707-63-61

E-mail: semenenkol@kpi.kharkov.ua

ФОРМИРОВАНИЕ КОМАНД В УСЛОВИЯХ ДИНАМИЧНОГО ИЗМЕНЕНИЯ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

*«Когда начинают дуть ветры перемен,
большинство людей возводят преграды, чтобы
защититься от ветра..., но находятся и те, которые
строят ветряные мельницы».
(Девиз шведской корпорации ATLAS COPCO)*